

COVID-19'UN SIRA DIŞI BELİRTİLERİ



Bilim insanları, atipik koronavirüs enfeksiyonu semptomlarının uzun bir listesini hazırladılar. Bu liste salgın hakkında bizlere daha fazla bilgi sunmaktadır.

COVID-19'un Sıra Dışı Belirtileri

Dr. Semra Akgönüllü ve Dr. Adil Denizli

Hacettepe Üniversitesi, Kimya Bölümü, Beytepe, Ankara

Bilim insanları, atipik koronavirüs enfeksiyonu semptomlarının uzun bir listesini hazırladılar. Bu liste bize salgın hakkında daha fazla ve ayrıntılı bilgi sunmaktadır.

Nisan ayı sonlarında Amerika Birleşik Devletleri Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri (CDC) COVID-19 semptomları listesini güncelledi. CDC başlangıçta COVID-19'un klinik yönlerini tanımlayan ateş, öksürük ve nefes darlığını listelemişti. Ancak merkez şu anda tekrarlanan titreme nöbetleri ile sarsılma, kas ağrısı, baş ağrısı, boğaz ağrısı ve tat veya koku kaybının enfeksiyona eşlik edebileceğini belirtiyor.

Virüs ile ilgili klinik araştırmalar hızla ilerlerken, araştırmacılar daha fazla semptom gözlemlemektedir ve hasta yaşına bağlı olarak hastalığın farklı şekilde ilerlediğine dair kanıtlar ortaya koymaktadır. Bu semptomların birçoğu nadirdir ve bilim insanları henüz doğrudan SARS-CoV-2 koronavirüsünden kaynaklanıp kaynaklanmadığını bilmemektedir.

Çocuklarda ayak parmaklarındaki döküntülerden koku ve tat "kaybına kadar, koronavirüs semptomlarının listesi pandemik şiddet arttıkça genişlemeye devam ediyor. Grip benzeri bir titreme, baş ağrısı ve ateş kümesi olarak başlayan belirtiler, son üç ay

içinde vücudun ana organlarının çoğunu etkileyen bir sendrom kataloguna doğru hızla dönüştü.

Yeni koronavirüs ayrıca bağışıklık sistemini aşırı çalışmaya itebilir. Patojenlere ve insan konaklarına benzer bir ayrımcı saldırı açığa çıkarabilir.

Kent Üniversitesi Viroloji Bölümünün deneyimli araştırmacısı Jeremy Rossman, "Çoğu virüs iki şekilde hastalığa neden olabilir." "(i) Virüsün çoğaldığı dokuya zarar verebilirler, veya (ii) hastalık ile savaşan bağışıklık sisteminin bir yan etkisi olarak hasarlara neden olabilirler."



Şekil 1. COVID-19 olan bazı hastalarda kan oksijen seviyeleri ciddi oranda düşmüştür. Ancak tipik olarak hipoksi (oksijen yetmezliği) belirtileri yoktur.

SON KORONAVİRÜS BELİRTİLERİ**Sistemik Enflamatuvar Sendromu**

4 Mayıs'ta, New York Sağlık Bakanlığı, şehirde 2 ila 15 yaş arasındaki 15 çocuğun sistemik enflamatuvar sendromla hastaneye kaldırıldığına dair bir bülten yayınlamıştır. Yetkililer bu durumun potansiyel olarak COVID-19 ile bağlantılı olduğunu belirttiler. Avrupa'daki çocuklar arasında COVID-19 için pozitif test ile sonuçlanan benzer hastalıkların raporları da sunulmuştur. Klinisyenler semptomları toksik şok sendromuna veya Kawasaki hastalığına benzer olarak tanımlamıştır: Çocukların hepsi ateşle ve bazıları döküntü, karın ağrısı, kusma ve ishal şikayetleri ile başvurmuştur. Çocukların COVID-19'a yakalanma ve hastalanma riski daha düşük olduğu düşünülmektedir. Doktorlar çok nadiren çok sistemik inflamatuvar sendromu rapor etmiştir.

Felç ve Kan Pıhtısı

Yetişkin hastalar arasında, dünyanın dört bir yanındaki bilim insanları, genellikle risk altında olmayan hastalar arasında bile SARS-CoV-2 enfeksiyonu ile tehlikeli kan pıhtıları arasında bir ilişki gözlemlenmiştir. New England Tıp Dergisi'nde yakın zamanda yayınlanan bir raporda, araştırmacılar New York'ta 33-49 yaşları arasında COVID-19 ile birlikte şiddetli felç geçiren ve hastaneye başvuran beş hastayı tanımladılar. Sadece bir kişinin önceden felç öyküsü vardı. COVID-19 sonucu felç geçiren genç yetişkinlerin oranı düşük olmakla birlikte, Nisan ayında Trombotik Araştırma'da yayınlanan sonuçlar, Hollanda yoğun bakım ünitelerindeki COVID-19 hastalarının yüzde 31'inin "trombotik komplikasyonlar" yaşadığını göstermektedir.

COVID Ayak Parmakları

Kovid-ayak parmakları döküntülere benzeyen ve ayak parmaklarında kırmızı, ağrılı ve bazen kaşıntılı şişliklerdir, normalde soğuk havada uzun zaman geçiren insanların ayakları ve ellerinde görülen bir belirtidir.

Northwestern Üniversitesi tarafından yayınlanan 3 Nisan 2020 tarihli bu fotoğraf, gayri resmi olarak "Kovid ayak parmakları" adı verilen durumun başlangıcında genç bir hastanın ayak parmaklarında renk değişikliği olduğunu göstermektedir.

Donma veya ciltte döküntülere benzeyen kırmızı veya mor bir döküntü bazen özellikle genç ve sağlıklı yetişkinlerde COVID-19 enfeksiyonuna eşlik etmektedir.

Diğer viral enfeksiyonların, benzer cilt lezyonlarına yol açan dolaşım sistemi





iltihabını arttırdığı bilinmektedir. Uzmanlar bu durumun COVID-19 enfeksiyonu sırasında olabileceğini söylüyorlar.

Sessiz Hipoksi

Nefes almada güçlük COVID-19'un çok bilinen bir semptomu olmasına rağmen, birçok hasta eşlik eden nefes darlığı olmadan aşırı düşük kan oksijen seviyeleri göstermiştir. Bilim adamları COVID-19'un neden bu sıra dışı hipoksiye neden

olduğunu araştırmaktadır.

Gastrointestinal Sorunlar

California'daki araştırmacılar, Nisan ayında Gastroenteroloji dergisinde 116 COVID-19 hastası ile ilgili çalışmalarını yayınlamıştır. Kişilerin yüzde 32'sinde iştah kaybı, bulantı ve ishal gibi hafif gastrointestinal (GI) semptomlar belirtilmiştir. COVID-19 enfeksiyonunun çok yönlü doğasını açıklayabilen, sindirim sisteminde ve

vücudun başka bölgelerinde bol miktarda bulunan SARS-CoV-2'nin ACE2 hücre reseptörlerine bağlandığı bilinmektedir.

Sayıklama (Deliryum)

Yaşlılar arasında COVID-19 enfeksiyonunda oryantasyon bozukluğu ve zihinsel bulanıklık birlikte görülmektedir. Lozan Üniversitesi'nden araştırmacılar, COVID-19 olan yaşlı hastaları teşhis etmek için Revue Medicale Suisse'de klinik yönergeler yayınladılar. Vurguladıkları yaygın semptomlar arasında ateş ve sindirim sistemi sorunlarının yanı sıra düşme ve deliryum bulunmaktadır. Yaşlı hastalarda idrar yolu enfeksiyonları ve deliryum gibi enfeksiyonlar arasındaki bağlantı iyi bilinmesine rağmen, ayrıntılı bir şekilde araştırılmamıştır.

KAYNAKLAR

<https://www.the-scientist.com/news-opinion/the-unusual-symptoms-of-covid-19-67522>.

<https://www.trtworld.com/life/covid-toes-other-rashes-latest-possible-coronavirus-signs-36396>.